

The authors

One Nobel laureate and several of the most outstanding Swedish authors come from Värmland, and they even belong to the same family. Gustaf Fröding’s grandmother has a central role. She was a second cousin to Esaias Tegnér and to Selma Lagerlöf’s grandfather, and she was third cousin to Erik Gustaf Geijer.

In addition to those giants of Swedish literature may be mentioned the linguist and member of The Swedish Academy, Fredrik Adolf Dahlgren. He grew up in Ransäter and became known to the general public as the author of Värmlänningarna, a musical play still performed every year in the open-air theatre at Ransäter.

Other outstanding authors from Värmland include Göran Tunström, who placed Sunne and Lake Fryken at the centre of the world, and Bengt Berg, a major cultural personality in north Värmland. Lars Andersson from Karlskoga wrote his first book as a teenager, and he has since won several prizes for his work.

Maj Bylock writes exciting books for young people, while Inger and Lasse Sandberg’s books for children include the highly popular stories about Laban the little ghost.

Reputable lyricists from the county include Nils Ferlin and Gunnar Thuresson.

FÖRFATTARNA

En Nobelpristagare och flera av de mest framstående svenska författarna har sitt ursprung i Värmland, de tillhör till och med samma släkt. Gustaf Frödings farmor har en central roll i släktträdet. Hon var nämligen tremänning till Esaias Tegnér och Selma Lagerlöfs farfar samt fyrmänning till Erik Gustaf Geijer.

Utöver ovanstående giganter i svensk litteratur kan nämnas språkmannen och ledamoten av Svenska Akademien Fredrik Adolf Dahlgren. Han växte upp i Ransäter och är för den breda allmänheten mest känd för sånglustspelet Värmlänningarna som varje år framförs på Ransäters hembygdsgård.

Gustaf Fröding,
Skulptur på Alsters herrgård.
Sculpture on Alster manor.

Andra framstående värmländska författare är Göran Tunström, som sätter Sunne vid Fryken i världens centrum, och Bengt Berg. Den senare är en kulturpersonlighet i norra Värmland. Lars Andersson från Karlskoga debuterade som författare redan som tonåring och har sedan dess hunnit med en mängd böcker för vilka han erhållit diverse utmärkelser.

Maj Bylock skriver spännande böcker framför allt för ungdom och bland barnboksförfattarna framstår Inger och Lasse Sandberg som de mest lästa med *Lilla spöket Laban*.

Bland viskonstens utövare kan nämnas Nils Ferlin och Gunnar Thuresson.

FÖRFATTARNA

Selma Lagerlöf

Selma Lagerlöf föddes 1858 på gården Mårbacka i Östra Ämtervik. Hon fick sitt stora genombrott 1891 med *Gösta Berlings saga*, som utspelar sig i hennes hemtrakter. Andra berömda verk av henne är *Jerusalem*, *Nils Holgerssons underbara resa* och *Körkarlen*. År 1909 blev hon den första kvinnliga Nobelpristagaren i litteratur och 1914 den första kvinnan i Svenska Akademien.

Släktgården Mårbacka såldes 1889 men Selma kunde köpa tillbaka sitt barndomshem 1910 och lät bygga om det till en ståtlig herrgård.

Då Selma Lagerlöf dog år 1940, saknad av en hel värld, hade flera av hennes böcker översatts till andra språk.

Selma Lagerlöf

Selma Lagerlöf was born in 1858 on Mårbacka farm in Östra Ämtervik. Her breakthrough came in 1891 with *The Saga of Gösta Berling*, which takes place in her home district. Her other famous works are *Jerusalem*, *The Wonderful Adventures of Nils* and *Thy Soul Shall Bear Witness!* In 1909 she became the first woman to win the Nobel Prize in literature, and in 1914 the first woman to be elected to The Swedish Academy.

The Mårbacka farm was sold in 1889, but Selma bought back her childhood home in 1910 and rebuilt it as an impressive manor house.

When Selma Lagerlöf died in 1940, mourned by the whole world, several of her books had been translated into other languages.

Selma Lagerlöf målad av Hanna Pauli 1930.
Selma Lagerlöf painted by Hanna Pauli 1930.

Selma Lagerlöfs arbetsrum på Mårbacka.
Selma Lagerlöfs workroom at Mårbacka.

Mårbacka herrgård.
Mårbacka manor house.

Nobelpriset

I Selma Lagerlöfs barndomshem brukade fadern sitta vid klaveret och sjunga Bellman. Man läste klassiska författare som Tegnér, Runeberg och H.C. Andersen. Hon själv träffade både kavaljerer på herrgårdarna och de gamla i sina grå stugor. Hon fick höra om näcken, trollen och bergtagna jungfrur. Hon lyssnade på historier om munkar och bönder från Dalarna som utvandrade till Jerusalem.

År 1909 var Selma Lagerlöf den första kvinnan som fick Nobelpriset i litteratur. I sitt tal vid Nobelbanketten på Grand Hotel i Stockholm fantiserade hon om hur hon skulle berätta om priset för sin avlidne far om hon träffade honom i himlen. Då skulle hon säga att hon stod i tacksamhetsskuld till alla de människor som hon fått möta i sitt hem redan som barn och som fått henne att ”älska sagorna och hjältedåden och fosterjorden och människolifvet i all sin storhet och i all sin skröplighet.”

Hon avslutade sitt tal med att i tacksamhet till alla som på olika sätt bidragit till hennes framgångar föreslå en skål för Svenska Akademien.

The Nobel Prize

In Selma Lagerlöf’s childhood home, her father used to sit at the piano and sing songs written by Bellman. The family read classic authors such as Tegnér, Runeberg and HC Andersen. Selma met dashing young men in manor houses, and old folks in their drab cottages. She heard of fairies, trolls and maidens in the hills. She listened to stories about monks and farmers from Dalarna who emigrated to Jerusalem.

In 1909, Selma Lagerlöf was the first woman to win the Nobel Prize for literature. In her speech at the Nobel Banquet at the Grand Hotel in Stockholm, she fantasized about how she would tell her deceased father about the prize if she met him in heaven. She would tell him how she owed a debt of gratitude to all the people she had met in their home as a child who had made her “love story-telling and heroic deeds, the homeland and human life in all its greatness and in all its frailty.”

She finished her talk by paying tribute to everyone who had contributed to her success, and then she proposed a toast to The Swedish Academy.

Kopia av Nobelmedaljen i Mårbacka herrgård.
Copy of The Nobel Medal in Mårbacka manor.

FÖRFATTARNA

Gustaf Fröding

Gustaf Fröding föddes år 1860 på Alsters herrgård, strax öster om Karlstad. Han växte upp omgiven av litteratur och musik. Hans föräldrar och syskon spelade piano och i hemmet läste man mycket, både poesi och prosa. Under barnaåren fick han flytta runt en hel del och kom därigenom att som femåring uppleva den stora branden i Karlstad 1865, något som han livfullt senare beskrev i Karlstads-Tidningen 1893.

Frödings alster bestod huvudsakligen av poesi och hans debutverk, *Gitarr och dragharmonika*, utkom 1891. Detta följdes av en rad diktsamlingar av vilka några är *Räggler och paschaser*, *Stänk och flikar* och *Gralstänk*.

Gustaf Fröding led av melankoli. Sina sista år tillbringade han på sjukhus och i en villa på Djurgården i Stockholm. Han dog 1911 och sörjdes då av hela svenska folket.

Alsters herrgård vårdas av Karlstads kommun som en minnesgård över Gustaf Fröding.

Gustaf Fröding

Gustaf Fröding was born in 1860 at Alster manor, east of Karlstad. He grew up surrounded by literature and music. His parents and siblings played piano and read a lot, both poetry and prose. During his childhood, the family moved around a great deal, and he experienced the great fire in Karlstad in 1865, which he later described in vivid detail in the local paper in 1893.

Fröding's work consists mainly of poetry, and his debut work, *Gitarr och dragharmonika*, was published in 1891. This was followed by a series of poetry collections including *Räggler och paschaser*, *Stänk och flikar* and *Gralstänk*.

Gustaf Fröding suffered from melancholy. He spent his final years in hospital and in a villa on Djurgården in Stockholm. He died in 1911 and was mourned by the entire nation. Alster manor is now maintained by Karlstad municipality as a memorial to Gustaf Fröding.

Alsters herrgård, Gustaf Frödings födelseplats.
Alster manor house, Gustaf Fröding's place of birth.

Erik Gustaf Geijer:

”Med fem saker har jag befattat mig – ivrigt, om ej med framgång – filosofi, historia, vältalighet, poesi och musik. – Det är de fem fingrarna på min hand, vilka jag i ärlig slöjd uppövat och av vilka jag ej vill uppgiva någondera.”

FÖRFATTARNA

Erik Gustaf Geijer

Författaren, historikern, filosofen och tonsättaren Erik Gustaf Geijer föddes i Ransäter 1783 och är en av de mest framträdande och betydelsefulla personligheterna i svensk kulturhistoria.

Som diktare, kompositör, folkbildare, filosof, historiker och samhällsanalytiker kom han att i många hänseenden få stort inflytande över både den samtida och den framtida utvecklingen. Större delen av sitt liv vistades Geijer i Uppsala där han 1817 blev professor i historia. Han avled 1847 i Stockholm.

Erik Gustaf Geijer målad av J G Sandberg.
Erik Gustaf Geijer, painted by J G Sandberg.

Erik Gustaf Geijer

The author, historian, philosopher and composer Erik Gustaf Geijer was born in Ransäter in 1783 and is one of the most prominent and significant personalities in Swedish cultural history.

As a poet, composer, educator, philosopher, historian and social analyst, he established a great influence in his own time and over future development. Geijer spent most of his life in Uppsala where in 1817 he became professor of history. He died in 1847 in Stockholm.

Erik Gustaf Geijer:

“I have dealt with five things – eagerly, if not successfully – philosophy, history, eloquence, poetry and music. They are the five fingers on my hand, which I practiced in honest handicraft, and I do not want to give up any of them.”

FÖRFATTARNA

Geijersgården

Geijer tillbringade sina barndomsår på bruks-herrgården i Ransäter. ”En halv fjärdingsväg från vägens ände”, som han själv skriver i sina *Minnen* (1834), där han gett en levande och oförglömlig skildring av hemmet och brukslivet.

F A Dahlgren, ”Fredrek på Ransätt”, växte upp på Ransäters herrgård. Som författare till sånglustspelet Värmlänningarna där Värmlandsvisan ingår tillhör även han dem som starkt bidragit till den värmländska litteratur-traditionen.

Geijersgården är i dag minnesgård och museum över Erik Gustaf Geijer och Fredrik Adolf Dahlgren.

The Geijer Farm

Geijer spent his childhood years at the mill manor in Ransäter, “half a quarter of a road from the end of the road,” as he wrote in his memoir (1834), where he gives a vibrant and unforgettable depiction of the home and working life.

F A Dahlgren, “Fredrek of Ransätt”, grew up at Ransäter manor. As the author of the musical play, Värmlänningarna, which includes Värmlandsvisan, an anthem about the county, he also belongs to those who have made a strong contribution to the Värmland literary tradition.

The Geijer Farm is today a museum dedicated to Erik Gustaf Geijer and Fredrik Adolf Dahlgren.

F A Dahlgren's room.
The F A Dahlgren room.

Köket.
Kitchen.

Interiör.
Interior.

E.G. GEIJER
FÖDDES
HÄR
ÅR 1783

FÖRFATTARNA

Esaias Tegnér

En av de värmländska giganterna, Esaias Tegnér, föddes 1782 i By socken söder om Säffle. Han visade tidigt anlag för att studera och då hans storebror Lars Gustaf blev informator hos brukspatron Myhrman på Rämens bruk fick den fjortonårige Esaias följa med för att delta i undervisningen där. Då träffade han sin blivande hustru, dottern Anna i huset. År 1799 skrevs Esaias in som student vid Lunds universitet och 1802 avlade han filosofie magisterexamen. Under sin fortsatta karriär blev han professor i grekiska vid Lunds universitet, medlem i Svenska Akademien och biskop i Växjö.

År 1811 vistades Tegnér i Rämen och skrev där dikten ”Svea”, som tilldelades Svenska Akademiens stora pris. Han blev medlem i Götiska förbundet och 1825 var hans stora diktverk *Fritiofs saga* klart i sin helhet efter att ha publicerats i omgångar.

Esaias Tegnér dog 1846 i Växjö.

Esias Tegnér

One of the legendary figures from Värmland, Esaias Tegnér, was born in 1782 in By parish, south of Säffle. He showed an early aptitude for studying, and when his older brother Lars Gustaf became a private tutor for mill owner Myhrman at Rämen’s Mill, the fourteen-year-old Esaias came along to participate in teaching there. Here he met his future wife, Anna, the daughter in the house. In 1799, Esaias enrolled as a student at Lund University and in 1802 he obtained a master’s degree in philosophy. Later he became a professor of Greek at Lund University, a member of The Swedish Academy, and Bishop of Växjö.

In 1811, Tegnér stayed in Rämen and wrote the poem ”Svea”, which was awarded The Swedish Academy’s grand prize. He became a member of the Götiska union, and in 1825 his great poem *Fritiof’s Saga* was completed after being published in sections. Esaias Tegnér died in 1846 in Växjö.

Esaias Tegnér, staty i Tegnértrummet i Rämens herrgård.
Kopia av originalet i Växjö gjord av Carl Gustaf Qvarnström 1849.
Esaias Tegnér, statue in the Tegnér room in Rämen manor.
Copy of the original in Växjö made by Carl Gustaf Qvarnström in 1849.

Ur en "Valsmelodi" i samlingen En döddansares visor:
"Jag har sålt mina visor till nöjets estrader
och Gud må förlåta mig somliga rader"

FÖRFATTARNA

Nils Ferlin

Nils Ferlin föddes 1898 i Karlstad och flyttade med familjen till Filipstad 1908 eftersom hans far fått anställning på tidningen Bergslagen där. Nils Ferlin var duktig i skolan och tog realexamen 1914.

Efter diverse ströjobb blev det som underhållare han gjorde sig ett namn. 1916 flyttade han till Stockholm och genomgick teaterutbildning. Han hade ett hett temperament och gick under namnet Busen Fabian.

Hans första diktsamling, *En döddansares visor*, kom ut 1930 och tre år senare *Barfotabarn*. 1938 kom *Goggles*.

Framför allt är det som visdiktare man minns Nils Ferlin. Flera av hans alster har tonsatts av bland andra Lille Bror Söderlundh.

Nils Ferlin avled 1961 efter en tids sjukdom och är begravd på Bromma kyrkogård.

From a Valsmelodi (Waltz melody) in the collection
En döddansares visor (Songs of a Death Dancer):

"I have sold my songs to be sung on the stage,
and may God forgive me some of the rage."

Nils Ferlin

Nils Ferlin was born in 1898 in Karlstad and moved with his family to Filipstad in 1908 because his father got a job on the local newspaper, Bergslagen. Nils Ferlin was good at school and graduated in 1914.

After various odd jobs, he made a name for himself as an entertainer. In 1916 he moved to Stockholm and went to drama school. He had a hot temper and went by the name Busen Fabian (Fabian the joker).

His first collection of poems, *En döddansares visor* (*Songs of a Death Dancer*), came out in 1930, and three years later he wrote *Barfota barn* (*Barefoot children*). *Goggles* was written in 1938.

Above all, it is as a songwriter that Nils Ferlin is remembered. Several of his works have been set to music by, among others, Lillebror Söderlundh.

Nils Ferlin died in 1961 after a period of illness and is buried at Bromma cemetery.

Poeten Nils Ferlin på en bänk i Filipstad. Skulptur av K G Bejmark.
The poet Nils Ferlin on a bench in Filipstad. Sculpture by K G Bejmark.

